

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
25-2/ 13
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

Примљено: 19. 04. 2013			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредности
01	71	-	1596/13

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел.бр. 11611 датум 18. 4. 2013.

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
- мр Небојша Стефановић, председник -

11000 БЕОГРАД
Ул. Краља Милана 14

Поштовани господине Стефановићу,

У складу са чланом 107. став 2. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/2006), односно чланом 18. став 1. Закона о Заштитнику грађана („Службени гласник РС“, број 79/2005 и 54/2007) и на основу члана 150. став 2. Пословника Народне скупштине Републике Србије („Службени гласник РС“, број 20/2012), подносим Народној скупштини Предлог Закона о изменама и допунама Закона о ванпарничном поступку.

Истовремено предлажем да се, сагласно члану 167. и 168. Пословника Народне скупштине, овај закон донесе по хитном поступку, а из разлога наведених у образложењу.

С поштовањем,

Прилога: 2

- Предлог Закона о изменама и допунама Закона о ванпарничном поступку са образложењем
- Изјава о усклађености са прописима Европске уније

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

25-2/13
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

ПРЕДЛОГ

**ЗАКОН
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ**

Члан 1.

У Закону о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС, број 25/82 и 48/88 и „Службени гласник РС, број 46/95 – др. закон, 18/05 –др. закон и 85/12) у члану 71к, став 2. мења се и гласи:

„(2) Државни орган, орган покрајинске аутономије, орган локалне самоуправе и организација која врши јавна овлашћења која у поступку који води сазна за чињенице на основу којих је, да су биле познате, суд могао другачије да утврди време и место рођења, обавестиће о тим чињеницама јавног тужиоца, који је дужан да без одлагања покрене парнични поступак ради новог утврђења времена и места рођења.“

Члан 2.

У члану 71к додаје се став 3. који гласи:

„(3) Поступак који је прекинут због решавања претходног питања пред парничним судом наставиће се по правноснажном окончању парничног поступка у коме се утврђује време и место рођења.“

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о ванпарничном поступку садржан је у члану 145. став 3. Устава Републике Србије којим је прописано да су судске одлуке обавезне за све и не могу бити предмет вансудске контроле.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Члан 71к став 2. важећег Закона о ванпарничном поступку прописује да орган који је надлежан да спроведе поступак за стицање држављанства Републике Србије „није везан правноснажним решењем о времену и месту рођења“ (решењем донетим у ванпарничном поступку), чиме је орган управе надлежан за вођење поступка за стицање држављанства изузет од начела обавезне примене судских одлука и омогућено је да судска одлука буде предмет вансудске контроле, односно контроле од стране органа управе.

Заштитнику грађана Републике Србије, указано је од стране Заштитника грађана Општине Бечеј, да је Министарство унутрашњих послова у неколико случаја, одбило да прими захтеве за стицање држављанства због тога што је подносиоцу захтева чињеница рођења утврђена у ванпарничном поступку, позивајући се на члан 71к став 2. Закона о ванпарничном поступку којим је прописано да орган који је надлежан да спроведе поступак за стицање држављанства Републике Србије, није везан правноснажним решењем о времену и месту рођења.

Изменама Закона о ванпарничном поступку од 8. септембра 2012. године, које су се односиле на утврђивање времена и места рођења, омогућено је грађанима који из објективних разлога нису испуњавали услове за упис у матичне књиге рођених, да у ванпарничном поступку пред судом доказују чињеницу рођења и да суд својим решењем утврди чињенице неопходне за упис у матичне књиге. Одредбом Закона садржаном у члану 71к став 2. којом орган који је надлежан да спроведе поступак за стицање држављанства Републике Србије „није везан“ правноснажним решењем о времену и месту рођења, ставља у неравноправан положај грађане који су чињеницу рођења морали да утврђују у судском поступку како би стекли основ за упис у матичне књиге грађана, у односу на оне грађане који су у матичне књиге рођених уписани у редовном поступку уписа.

Предложеним Законом о изменама и допунама Закона о ванпарничном поступку, у циљу заштите јавног интереса, тачности матичних евиденција и заштите интереса трећих лица, омогућава се да време и место рођења утврђено у ванпарничном поступку на основу погрешних података, буде накнадно (након сазнања чињенице на основу којих би да су биле познате ванпарнични суд могао другачије да утврди време и место рођења) утврђено у парничном поступку.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Закона мења се и допуњује Закон о ванпарничном поступку на тај начин што се спречава да судска одлука буде предмет вансудске контроле, односно контроле од стране органа управе, те се овлашћење за покретање парничног поступка ради решавања претходног питања даје јавном тужиоцу који је дужан да без одлагања покрене парнични поступак ради утврђивања времена и места рођења.

Чланом 2. Закона предвиђено је да поступак прекинут због решавања претходног питања буде настављен по правноснажном окончању парничног поступка у коме се утврђује време и место рођења.

Чланом 3. Закона утврђено је ступање на снагу овог закона, а то је осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

IV. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Усвајањем предложених измена, постигло би се поштовање једног од основних принципа Устава Републике Србије према којем је правни поредак Републике Србије јединствен, а који подразумева постојање хијерархије међународних прописа и општих прописа унутрашњег права и њихову усклађеност са Уставом Републике Србије као највишим правним актом.

V. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се да се Закон усвоји по хитном поступку како би се грађанима омогућило да у ефикасном судском и управном поступку у разумном року, несметано заштите и остваре своја права.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ ИЛИ ДОПУЊУЈУ

Члан 71к

Став 2.

~~Орган који је надлежан да спроведе поступак за стицање држављанства Републике Србије није везан правноснажним решењем о времену и месту рођења.~~

ДРЖАВНИ ОРГАН, ОРГАН ПОКРАЈИНСКЕ АУТОНОМИЈЕ, ОРГАН ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА КОЈА ВРШИ ЈАВНА ОВЛАШЋЕЊА КОЈА У ПОСТУПКУ КОЈИ ВОДИ САЗНА ЗА ЧИЊЕНИЦЕ НА ОСНОВУ КОЈИХ ЈЕ, ДА СУ БИЛЕ ПОЗНАТЕ, СУД МОГАО ДРУГАЧИЈЕ ДА УТВРДИ ВРЕМЕ И МЕСТО РОЂЕЊА, ОБАВЕСТИЋЕ О ТИМ ЧИЊЕНИЦАМА ЈАВНОГ ТУЖИОЦА, КОЈИ ЈЕ ДУЖАН ДА БЕЗ ОДЛАГАЊА ПОКРЕНЕ ПАРНИЧНИ ПОСТУПАК РАДИ НОВОГ УТВРЂЕЊА ВРЕМЕНА И МЕСТА РОЂЕЊА.

Став 3.

ПОСТУПАК КОЈИ ЈЕ ПОКРЕНУТ ЗБОГ РЕШАВАЊА ПРЕТХОДНОГ ПИТАЊА ПРЕД ПАРНИЧНИМ СУДОМ НАСТАВИЋЕ СЕ ПО ПРАВНОСНАЖНОМ ОКОНЧАЊУ ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА У КОМЕ СЕ УТВРЂУЈЕ ВРЕМЕ И МЕСТО РОЂЕЊА.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

25-2/13
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел.бр. 11612 датум 18. 4. 2013.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Предлог Закона о изменама и допунама Закона о ванпарничном поступку, према сазнањима Заштитника грађана, није у супротности са прописима Европске уније.

Саша Јанковић